

ПОЛОЖЕННЯ ПРО СУДДІВ З АЛЬПІНІЗМУ

1. Загальне положення

1.1. Це положення розроблене відповідно до вимог Закону України “Про фізичну культуру і спорт”, наказу Держкомспорту України від 01.09.2003 року № 2195.

1.2. Почесне спортивне звання “Суддя зі спорту” присвоюється особам, які мають відповідну підготовку суддівства з альпінізму та скелелазіння на змаганнях різного рівня.

1.3. Призначення суддів на змагання відповідного рівня залежить від їх підготовки та здійснюється безпосередньо відповідними Колегіями суддів.

1.4. Суддями зі спорту можуть бути громадяни України, які мають відповідну підготовку, виявили бажання взяти участь у суддівстві змагань. До суддівської роботи залучаються спортсмени і любителі спорту.

1.5. Суддя зі спорту повинен бути чесним і неупередженим під час суддівства змагань, бути прикладом для спортсменів і тренерів, дотримуватись правил змагань, постійно сприяти вихованню спортсменів, вести непримириму боротьбу зі всіма випадками недисциплінованості і грубості, нетактовності, порушенням правил змагань, активно сприяти пропаганді спорту, підвищувати суддівську кваліфікацію.

2. Класифікація суддів зі спорту

2.1. Встановлюються такі категорії суддів зі спорту:

2.1.1. Суддя зі спорту III категорії;

2.1.2. Суддя зі спорту II категорії;

2.1.3. Суддя зі спорту I категорії;

2.1.4. Національний суддя зі спорту.

3. Порядок присвоєння суддівських категорій

3.1. Звання присвоюється з видів спорту, визнаних в Україні та внесених до Єдиної спортивної класифікації України.

3.2. Право присвоєння суддівських категорій надається:

3.2.1. “Суддя зі спорту III категорії” - обласним федераціям .

3.2.2. “Суддя зі спорту II категорії”, “Суддя зі спорту I категорії”, “Національний суддя зі спорту” - Федерації альпінізму і скелелазіння України.

3.2.3. “Національний суддя зі спорту” може бути рекомендований Федерацією альпінізму і скелелазіння України у Міжнародну федерацію з виду спорту для присвоєння категорії “Суддя міжнародної категорії”.

3.2.4. Кандидатури осіб, поданих на присвоєння суддівських категорій, розглядаються відповідними колегіями з видів спорту. Присвоєння суддівських категорій оформляється відповідними постановами. Для оформлення суддівських категорій подаються:

3.2.4.1. Для присвоєння категорії “Суддя зі спорту III категорії” та “Суддя зі спорту II категорії”:

- протокол кваліфікаційної комісії відповідної колегії судів зі спорту;
- рішення відповідної президії колегії судів зі спорту;
- 2 фотокартки розміром 3 x 4 см;
- клопотання довільної форми обласної федерації на адресу Федерації альпінізму і скелелазіння України (тільки для присвоєння категорії “Суддя зі спорту II категорії”).

3.2.4.2. Для присвоєння категорії “Суддя зі спорту I категорії”, “Національний суддя зі спорту”:

- клопотання встановленого зразка;
- 2 фотокартки розміром 3 x 4 см;
- витяг з протоколу відповідних змагань;
- ксерокопія паспорта (сторінка з прізвищем, ім'ям та по батькові).

Клопотання надає обласна федерація на адресу Федерації альпінізму і скелелазіння України, яка приймає відповідне рішення.

4. Вимоги до присвоєння суддівських категорій

4.1. Підготовка суддів ведеться шляхом самостійного вивчення Правил змагань і інших матеріалів, практики суддівства змагань відповідного рівня та на суддівських семінарах відповідного рівня:

- семінари для підготовки суддів категорії “Суддя зі спорту III категорії” та “Суддя зі спорту II категорій” організує міська або обласна Федерація альпінізму і скелелазіння;
- семінари для підготовки суддів категорії “Суддя зі спорту I категорії” та “Національний суддя зі спорту” організує Колегія суддів Комітетів з видів спорту Федерації альпінізму і скелелазіння України.

4.2. Суддівські категорії присвоюються поступово (після оформлення попередньої категорії, починаючи з третьої) за умов виконання таких вимог:

4.2.1. “Суддя зі спорту III категорії” та “Суддя зі спорту II категорії” - особам, що прослухали суддівські семінари (один або більше для кожної категорії) і склали іспит, стаж суддівства не менше 1-го року, досвід не менше 7-ми змагань (для кожної категорії) в колективах фізичної культури, або спортивних клубах, або на першості району, або на першості міста (області), в якості старшого судді або секретаря з відповідного виду спорту (обов'язкова практика в якості старшого судді не менше ніж у 3-х змаганнях).

ПРИМІТКА: 1) “Суддя зі спорту III категорії” з альпінізму повинен мати спортивний розряд не нижче II розряду з альпінізму;

2) “Суддя зі спорту II категорії” з альпінізму повинен мати спортивний розряд не нижче I розряду з альпінізму та досвід 2-х сходжень 5Б категорії складності, а також практику суддівства не менше 2-х змагань на першість обласного масштабу.

4.2.2. “Суддя зі спорту I категорії” - тим, що мають категорію “Суддя зі спорту II категорії” і стаж суддівства не менше 3-х років після її присвоєння, стаж суддівства не менше 3-х змагань обласного і 2-х національного масштабу в якості головного судді (або заступника головного судді) і головного секретаря для кожного масштабу змагань. Обов'язкова участь не менше ніж у 2-х семінарах з підготовки “Суддів зі спорту II категорії”, які проводяться за 40-годинною програмою, затвердженою Федерацією альпінізму і скелелазіння України: особисто провести в загальній складності не менше 8-и годин занять згідно програми семінару, взяти участь у національному семінарі суддів і скласти екзамен Колегії суддів Федерації альпінізму і скелелазіння України.

ПРИМІТКА: “Суддя зі спорту I категорії” з альпінізму повинен мати спортивний розряд не нижче кандидата в майстри спорту з альпінізму та досвід 2-х сходжень 6 категорії складності.

4.2.3. “Національний суддя зі спорту”:

4.2.3.1. Тим, що мають категорію “Суддя зі спорту I категорії” і стаж суддівства не менше 4-х років після її присвоєння.

ПРИМІТКА: “Національний суддя зі спорту” з альпінізму повинен мати звання не нижче “Майстер спорту України” з альпінізму.

4.2.3.2. Тим, що мають практику суддівства (після присвоєння категорії “Суддя зі спорту I категорії”) не менше 7-ми змагань на першості області або м.Києва і м.Севастополя та 5-ти змагань, проведених Держкомспортом України, у якості головного судді або заступника головного судді і головного секретаря для обох масштабів змагань згідно з регламентом суддівства, встановленим міжнародними федераціями. Обов'язковою умовою є досвід суддівства в якості головного судді та головного секретаря для кожного масштабу змагань.

• звання “Національний суддя зі спорту” присвоюється за умови участі не менше, ніж в 3-х семінарах з підготовки “Суддів зі спорту I категорії”, що проводяться за 40-годинною програмою. Особисто провести не менше 12 годин занять, взяти участь у національному семінарі і здати екзамен Колегії суддів Федерації альпінізму і скелелазіння України.

ПРИМІТКА: 1) Суддівські семінари можуть проводитись у термін змагань, після чого ГСК видає довідки про обсяг видів занять з загальною оцінкою суддівства;

2) Як виключення, чемпіонам України (3 рази), які мають звання „Заслужений майстер спорту України”, багаторічний стаж виступу у складі збірних команд України, практичний досвід суддівства змагань, для присвоєння суддівської категорії “Національний суддя зі спорту”, 4-х річний стаж суддівства після присвоєння суддівської категорії “Суддя зі спорту I категорії” може бути скорочений.

4.3. Суддя повинен підтверджувати свою кваліфікацію не менше ніж один раз за два роки, проходячи атестацію або приймаючи участь у суддівстві змагань відповідного рівня.

4.4. Особам, що мають суддівську категорію з одного із видів спорту,

другий значок не видається. Посвідчення видається за номером попередньої суддівської категорії.

5. Права і обов'язки суддів зі спорту

5.1. Суддя зі спорту має право:

5.1.1. Судити змагання, носити нагрудний суддівський значок, встановлений для даної категорії.

5.1.2. Проводити семінари та інструктажі за дорученням відповідних колегій суддів.

5.2. Суддя зі спорту зобов'язаний:

5.2.1. Досконало знати правила змагань з відповідного виду спорту, суворо і об'єктивно застосовувати

їх у процесі суддівства, сприяти проведенню змагань на високому організаційному рівні.

5.2.2. Постійно дбати про підвищення своєї кваліфікації, рівня фізичної підготовленості, передавати свої знання і досвід молодим суддям, брати активну участь в роботі колегії суддів і пропаганді спорту, в роботі семінарів з підготовки і підвищення кваліфікації суддів.

5.2.3. Виховувати толерантність, дисциплінованість, дотримання правил учасниками змагань, тренерами і представниками.

5.2.4. Бути прикладом дисциплінованості і організованості в ході проведення змагань, неупереджено і справедливо вирішувати спірні питання, не передбачені правилами, сумлінно ставитись до своїх обов'язків.

5.2.5. Виховувати спортсменів у дусі вимог моралі і етики.

5.2.6. При виконанні суддівських обов'язків бути в акуратній формі, носити розпізнавальний знак судді.

6. Колегії суддів зі спорту

6.1. Колегії суддів з видів спорту створюються обласними (міськими) Федераціями альпінізму і скелелазіння за наявності в них не менше 10-ти суддів з даного виду спорту. Колегія суддів з виду спорту Федерації альпінізму і скелелазіння міста обласного підпорядкування повинна знаходитись на обліку у колегії суддів обласної Федерації альпінізму і скелелазіння, а колегія суддів з виду спорту обласної Федерації альпінізму і скелелазіння повинна знаходитись на обліку у Колегії суддів Федерації альпінізму і скелелазіння України. В окремих випадках можуть бути створені об'єднані колегії суддів з груп видів спорту. Корегують роботу колегії суддів федерації з видів спорту;

6.2. До складу обласних (міських) колегій суддів зі спорту входять судді, що проживають в даному регіоні чи місті і знаходяться на обліку в колегіях суддів, вказаних в пункті 6.1.

7. Структура колегії суддів

7.1. Обласні і міські колегії суддів очолюються президіями в складі до 5-7 осіб, що обираються відкритим голосуванням 1 раз у 2 роки на загальних зборах колегії суддів з виду спорту і затверджуються відповідною Федерацією по п.6.1.

7.2. Президії колегії суддів всіх рівнів обирають із свого складу голову президії колегії суддів.

7.3. Президії обласних і національної колегії з окремих видів спорту утворюються спортивними федераціями України з числа найбільш активних кваліфікованих суддів з даного виду спорту в складі до 15 осіб строком на 4 роки. Головою президії, колегії суддів обирається один із членів президії федерації з виду спорту, який готує склад президії колегії суддів для затвердження президією федерації.

7.4. Президія Колегії суддів Федерації працює за планом, затвердженим Президією Федерацією, при якій вона створена.

7.5. Президія Колегії суддів створює постійні або тимчасові комісії із суддівського активу; навчально-методичну, організаційну, кваліфікаційну, по призначенню суддів для проведення змагань, пропаганди, з обліку та інші, в разі необхідності;

7.6. Склад комісій, їх рішення затверджується відповідною президією колегії суддів даного виду спорту.

8. Зміст роботи президії колегії суддів

8.1. Президія колегії суддів:

8.1.1. Здійснює роботу щодо забезпечення підготовки і проведення змагань силами суддів, які об'єднані в дану колегію.

8.1.2. Заслуховує звіти головних суддів про підсумки проведення змагань.

8.1.3. Здійснює інспектування підготовки і проведення змагань шляхом призначення інспекторів.

8.1.4. Організовує заходи по підвищенню проведення змагань, пропаганді спорту і роботі з глядачами.

8.1.5. Організовує вивчення практики застосування правил з даного виду спорту, обмін досвідом роботи суддівської колегії і провідних суддів.

8.1.6. Здійснює підготовку і підвищення кваліфікації суддівських кадрів шляхом організації семінарів, нарад, конференцій, консультацій, періодичного проведення атестації суддів, екзаменує на знання правил змагань, перегляд суддівства змагань, тощо.

8.1.7. Розглядає матеріали щодо присвоєння суддівських категорій, веде особистий облік роботи суддів.

8.1.8. Розглядає матеріали про зняття категорії суддям, які не виконують своїх обов'язків або за скоєні провини. Узагальнює і розповсюджує досвід їх роботи.

8.2. Президія колегії суддів у випадку невиконання своїх зобов'язань може бути достроково розпущена рішенням федерації, при якій вона створена.

9. Квиток, значок і спортивна форма суддів

9.1. Після присвоєння суддівської категорії відповідними фізкультурними організаціями видаються іменні квитки і суддівські значки єдиного зразка. У разі втрати, зіпсування посвідчення чи нагрудного знака дублікати не видаються, а видається довідка за підписом президента федерації;

9.2. Спортивна форма суддів встановлюється згідно з правилами змагань даного виду спорту і отримується у встановленому порядку.

10. Облік суддів зі спорту

10.1. Судді зі спорту стоять на обліку в федераціях України.

10.2. Суддівство змагань відмічається в заліковій картці, яка ведеться колегією суддів за місцем обліку судді.